

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY
ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2012-2015 DLA
MIESZKAŃCÓW GMINY DOBRA

Dobra, marzec 2016 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA
2012-2015

I Wstęp

„ ... zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa...”

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 dla mieszkańców Gminy Dobra, zwany dalej „Programem” został zatwierdzony uchwałą nr XVII/250/2012 Rady Gminy Dobra w dniu 27 września 2012 r.

Program został opracowany w związku z Rozporządzeniem nr 128 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. Nr 24 poz. 128 z dnia 3 lutego 2011 r.), w którym określone zostały strategiczne działania dla gmin. Na realizację działań wynikających z wyżej wymienionego programu państwo nie zagwarantowało żadnych środków finansowych.

Program został opracowany na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 535 ze zmianami), która nie wskazuje, by zadania gminy przewidziane w ustawie miały charakter obowiązkowy, w związku z tym działania podejmowane w ramach Programu mają charakter fakultatywny. Według w/w ustawy ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących:

1. promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
2. zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym
3. kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

W związku z tym, że na realizację Programu Gmina nie otrzymuje żadnych środków finansowych z budżetu państwa działania realizowane w ramach Programu uwzględniają te zadania obowiązkowe, które są już realizowane przez gminę w obszarze zdrowia psychicznego, nie powodując wzrostu dodatkowych kosztów finansowych ponoszonych przez Gminę. Działania podejmowane w Programie wynikają z zadań obowiązkowych gminy, związanych z ochroną zdrowia psychicznego, realizowanych między innymi w ramach:

- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020
- zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej realizowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej

- działań podejmowanych w placówkach oświatowych podległych gminie w zakresie ochrony zdrowia psychicznego określonych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie: zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz działania z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowego stylu życia.

Gmina Dobra nie dysponuje specjalistycznymi placówkami leczenia psychiatrycznego. Pacjenci z terenu naszej Gminy korzystają ze specjalistycznej opieki w zakresie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji w SPS ZOZ „Zdroje” w Szczecinie, ul. Mączna 4 oraz Centrum Psychiatrycznego w Szczecinie, przy ul. Żołnierskiej 55.

Placówki i organizacje zaangażowane we wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi w Gminie Dobra

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej
2. Zakłady Opieki Zdrowotnej i Pielęgniarki środowiskowe
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrej
4. Gminny Ośrodek Wsparcia Rodziny z siedzibą w Dołujach
5. Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę: szkoły podstawowe i gimnazjum
6. Komisariat Policji w Mierzynie
7. Międzygminny Zakład Aktywności Zawodowej w Dobrej
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach
9. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe z terenu Gminy Dobra
10. Gminne Ośrodki Kultury

II Szczegółowy sposób realizacji zadań ujętych w Programie w latach 2012-2015

W celu skutecznej realizacji Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego został opracowany harmonogram zadań do realizacji, jako praca ciągła lub w rozbiciu na poszczególne lata.

Cel główny:

- 1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.**

Cele szczegółowe:

- upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.
- zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
- zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

Problematykę związaną ze zdrowiem psychicznym człowieka poruszano podczas spotkań i pogadanek we wszystkich placówkach oświatowych na terenie gminy, dbających o prawidłowy rozwój i zdrowie dzieci i młodzieży. Działania podejmowane w latach 2012-2015 w szkołach podstawowych i gimnazjum w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży związane były z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej określonej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w

sprawie: zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz działania z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowego stylu życia. Ponadto we wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjum realizowane były Szkolne Programy Profilaktyki skierowane również na promocję i ochronę zdrowia fizycznego i psychicznego. W ramach wyżej wymienionych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej należy wymienić w szczególności:

- prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów ze zdiagnozowanym deficytem rozwojowym
- prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z edukacji wczesnoszkolnej, matematyki, języka polskiego, języka angielskiego dla uczniów wykazujących trudności w opanowaniu podstawy programowej
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych przez pedagogów szkolnych w szkołach na terenie gminy, umożliwiających rozwijanie umiejętności społecznych i psychologicznych dla uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne.
- kierowanie przez pedagogów szkolnych do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej uczniów z objawami zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń zachowań

Ponadto wszyscy uczniowie mieli zapewnioną pomoc pedagoga szkolnego w zakresie radzenia sobie z kłopotami emocjonalnymi, przemocą, uzyskiwali wsparcie i informacje, gdzie w razie potrzeby mogą zgłosić się ze swoimi problemami.

Z informacji przekazanych przez szkoły podstawowe oraz gimnazjum z terenu Gminy Dobra w zakresie realizowania zadań w obszarze zdrowia psychicznego w latach 2012-2015 należy wymienić realizowane programy (własne i zewnętrzne) w szczególności:

Publiczna Szkoła Podstawowa w Dobrej

Realizowane programy w latach 2012-2015:

- „Trzymaj formę” program zdrowotny przeznaczony dla klas IV-VI
- „Żyj zdrowo-kolorowo” – program zdrowotny przeznaczony dla klas IV-VI
- „Czyste powietrze Wokół Nas”- program profilaktyczno-wychowawczy dla klas „0”
- „Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję” – program profilaktyczno-wychowawczy
- „Bezpieczna szkoła” – program adresowany do wszystkich uczniów. W ramach tego programu dwie nauczycielki uczestniczyły w zajęciach Studium Bezpieczeństwa.

Inne działania:

- spotkania z przedstawicielami Policji oraz Straży Gminnej w zakresie bezpieczeństwa
- obchody Światowego Dnia Zdrowia
- lekcje na temat Praw Dziecka wg poradnika „Kompasik” (edukacja na rzecz praw człowieka) – w kl. VI
- lekcje na temat zagrożeń internetowych dla uczniów klas V i VI z wykorzystaniem programu „3,2,1... Internet”
- lekcje dla klas V-VI z przedstawicielami Sanepidu w Policach nt. zagrożeń substancjami psychoaktywnymi w tym dopalaczami
- lekcje profilaktyczne w kalsach I-VI nt. „Prawa dziecka ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania przemocy w tym na tle alkoholu” przeprowadzone przez P. Ryszarda

Radke- członka Ogólnopolskiego Porozumienia Osób i Instytucji i Organizacji Pomagającym Ofiarom Przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”

- zorganizowanie szkolenia dla rodziców i nauczycieli w zakresie cyberprzemocy przeprowadzonego przez funkcjonariuszy Policji w Mierzynie
- zorganizowanie prelekcji dla rodziców nt. „Bajkoterapia” przeprowadzonej przez psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Policach

Publiczna Szkoła Podstawowa w Rzędzinach

Realizowane programy w latach 2012-2015:

- program profilaktyczno-wychowawczy „Spójrz inaczej” oraz elementy programu „Spójrz inaczej na agresję”
- program „Nie pal przy mnie proszę”
- program „Bezpieczna szkoła” realizowany we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Szczecinie (prelekcje dla uczniów, rodziców, i nauczycieli na temat profilaktyki uzależnień, profilaktyki przemocy, procedury Niebieskiej Karty)
- program prozdrowotny „Trzymaj formę”

Inne działania:

- zorganizowanie szkolenia w latach 2013-2015 r. dla wszystkich uczniów „Ratujemy i uczymy ratować”
- zorganizowanie zajęć warsztatowych w od stycznia do grudnia 2015 r. w oddziale przedszkolnym oraz klasach I-VI dotyczących umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, rozpoznawania emocji i radzenia sobie z nimi, substancji psychoaktywnych
- popularyzowanie zasad zdrowego stylu życia - „Tydzień zdrowia”
- zorganizowanie spotkań dla uczniów klas 0-VI z policjantami z KP w Mierzynie oraz Strażą Gminną na temat bezpieczeństwa, zagrożeń wynikających z korzystania z komunikatorów społecznościowych
- zorganizowanie zajęć dla wszystkich uczniów pn. „Coś na temat ...dyskryminacji”
- zorganizowanie cyklu spotkań edukacyjnych dla rodziców i uczniów klas IV-VI , nauczycieli na temat: „Środki psychoaktywne, w tym dopalacze, dlaczego są niebezpieczne?” prowadzonych przez Sanepid z Polic oraz terapeutę z Powrót z U

Publiczna Szkoła Podstawowa w Bezzreczu

Realizowane programy w latach 2012-2015:

- program profilaktyczno-edukacyjny „Alfred radzi”
- program edukacyjno-zdrowotny: Nie pal przy mnie, proszę”
- program profilaktyczno-wychowawczy „Znajdź właściwe rozwiązanie” m. in. przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej
- program profilaktyczny „Trzymaj formę”

W/w programami objęci zostali wszyscy uczniowie szkoły.

Inne działania:

- organizowanie spotkań z przedstawicielami Policji, Straży Gminnej

Publiczna Szkoła Podstawowa w Mierzynie

Realizowane programy w latach 2012-2015:

- elementy programów profilaktycznych: „Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję”
- program edukacyjno-profilaktyczny: „Nie pal przy mnie, proszę”
- program zdrowotny: „Trzymaj formę”, „Rodzino trzymaj formę”
- program autorski: Każdy mądry Ci to powie, że warzywa i owoce to polisa na Twe zdrowie”
- program „Bezpieczna szkoła”
- program „Cyberdżungla”. Zagrożenia jakie niesie ze sobą Internet. Programem objęci zostali uczniowie klas I-VI oraz ich rodzice
- program „Anioły ze szkoły”
- program „Szkoła w ruchu”

Inne działania:

- prowadzenie działań profilaktycznych zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych (lekcje wychowawcze, spotkania z pedagogiem szkolnym, prelekcje funkcjonariuszy Policji i Straży Gminnej)
- realizowanie działań popularyzujących przestrzeganie zasad higieny osobistej i zdrowia psychicznego (spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem)
- prowadzenie poradnictwa i konsultacji dla uczniów znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych
- zorganizowanie warsztatów dla rodziców pn. „Warsztaty dla Mamy i Taty”
- prowadzenie poradnictwa oraz zorganizowanie prelekcji i spotkań z ekspertami (dla uczniów, rodziców, nauczycieli) z psychologiem oraz psychiatrą z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Policach, członkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy.
- zorganizowanie zajęć socjoterapeutycznych dla uczniów z zaburzeniami zachowania

Zespół Szkół w Dołujach

Realizowane programy w latach 2012-2015:

- program „Znajdź właściwe rozwiązanie” – realizowany wśród uczniów gimnazjum
- program profilaktyczny „Nie pal przy mnie, proszę” – programem objęci zostali uczniowie szkoły podstawowej
- w klasach I gimnazjum realizowany był corocznie program: „Pierwsze koty za płoty, czyli jak bezpiecznie zostać gimnazjalistą” we współpracy z Fundacją „Razem Bezpieczniej”
- program „Trzymaj formę” – realizowany we współpracy z Państwową Inspekcją Sanitarną – skierowany był do młodzieży gimnazjalnej

Inne działania:

- w 2013 r. zorganizowana została w Zespole Szkół w Dołujach kampania informacyjno-edukacyjna pod nazwą „Gdy podejrzewasz, że dziecko jest krzywdzone – zareaguj!” (gazetki, ulotki dla rodziców), ponadto we wszystkich placówkach oświatowych odbywały się spotkania z ekspertami, między innymi: psychiatrą z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, przedstawicielem Niebieskiej Linii, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownikami socjalnymi z Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej,
- zorganizowanie festynów, pikników rodzinnych oraz zajęć warsztatowych dot. umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Nazwa programu	Liczba uczniów objętych programem w latach 2012-2015
„Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję”	425
„Trzymaj formę”	1574
„Żyj zdrowo-kolorowo”	415
„Bezpieczna szkoła”	950
„Nie pal przy mnie, proszę”	148
„Cyberdżungla”	1025 (w tym 70 rodziców)
„Pierwsze koty za płoty, czyli jak bezpiecznie zostać gimnazjalistą”	31
„Znajdź właściwe rozwiązanie”	1047
„Ratujemy i uczymy ratować”	218
„Alfred radzi”	785
Program autorski: „Każdy mądry Ci to powie, że warzywa i owoce to polisa na Twe zdrowie”	200

W tym miejscu należy podkreślić, że prowadzenie wszelkich działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży mieści się w obszarze zdrowia psychicznego, ponieważ związane jest ze wspomaganie i motywowaniem uczniów do poprawnych zachowań, radzeniem sobie ze stresem, wzmocnieniem poczucia własnej wartości i tożsamości.

W ramach działalności **Gminnego Ośrodka Wsparcia Rodziny w Dołujach** podejmowano następujące działania ze wsparcia w zakresie poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, prawnego i socjalnego.

- dyżury interwencyjno-konsultacyjne, indywidualny kontakt z osobami potrzebującymi pomocy (w 2015 r. skorzystało z pomocy 105 osób)
- telefoniczne dyżury konsultacyjno-interwencyjne (udzielono 121 porad)
- interwencje w środowiskach rodzinnych , interwencje kryzysowe (23 interwencje w 2015 r.)
- konsultacje spraw klientów z przedstawicielami innych instytucji i organizacji (służba zdrowia, pomoc społeczna, kuratorzy sądowi, policja, oświata)

Ponadto w ramach działalności **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowej w Dobrej** realizowano w latach 2012-2015 również poradnictwo specjalistyczne w obszarze zdrowia psychicznego dla osób uzależnionych od alkoholu i zagrożonych uzależnieniami. Szczegółowy zakres pomocy został przedstawiony w sprawozdaniach rocznych z realizacji Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedłożonych Radzie Gminy.

2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cele szczegółowe:

- upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy oraz oparcia społecznego
- aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi jest wykonywana w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej – w formie opieki doraźnej, ambulatoryjnej, dziennej, szpitalnej i środowiskowej oraz w domach pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zmianami) osobom z zaburzeniami psychicznymi przysługują nieodpłatne świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez świadczeniodawców, którzy zawarli kontrakt z NFZ. W celu uzyskania pomocy lekarskiej osoby z zaburzeniami psychicznymi powinny zgłosić się do poradni zdrowia psychicznego. Korzystanie ze świadczeń poradni dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży nie wymaga skierowania od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Osoby z zaburzeniami psychicznymi z terenu gminy Dobra najczęściej korzystają z pomocy specjalistów w Centrum Psychiatrycznym SPS ZOZ Zdroje przy ul. Żołnierskiej 55 w Szczecinie.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej mogą skorzystać ze świadczeń pieniężnych, rzeczowych, pracy socjalnej w ramach działalności **Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej**. W latach 2012 -2015 z różnych form pomocy Ośrodka skorzystało 29 rodzin z zaburzeniami psychicznymi. Pomoc finansowa przyznawana była w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, między innymi na zakup: opału, żywności, środków czystości, odzieży i obuwia, dofinansowania opłat mieszkaniowych (czynsz, energia el), a także specjalnego zasiłku celowego udzielanego w szczególnie uzasadnionych przypadkach, m.in. na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, ponadto udzielona była pomoc rzeczowa w formie odzieży, żywności. Osobom z zaburzeniami psychicznymi, które z powodu choroby i niepełnosprawności wymagały opieki w miejscu zamieszkania udzielono pomocy w formie usług opiekuńczych. Obejmowały one pomoc w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktu z otoczeniem. W latach 2012-2015 usługi świadczone były u 2 osób z zaburzeniami psychicznymi, 5 osób z zaburzeniami psychicznymi zostało umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej.

Rok	Liczba rodzin z zaburzeniami psychicznymi objęta pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej
2012	21 rodzin
2013	21 rodzin
2014	22 rodzin
2015	29 rodzin

Ponadto w ramach realizowanych zadań w obszarze zdrowia psychicznego Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, Gminnym Ośrodkiem Wsparcia Rodziny w Dołujach, Powiatowym Urzędem Pracy, zakładami opieki zdrowotnej i pielęgniarkami środowiskowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz osób zaburzonych psychicznie.

Osoby niepełnosprawne z powodu chorób psychicznych znajdują się na rynku pracy szczególnie trudnej sytuacji. Jednak, chociaż ich aktywność zawodowa należy do najniższych wśród wszystkich grup osób niepełnosprawnych, problem ten jest powszechnie niedoceniany, a jego rzeczywisty rozmiar wciąż jest niedoszacowany. Według informacji Instytutu Psychologii Zdrowia w Polsce pracuje tylko 2% osób chorych na schizofrenię i to najczęściej spośród osób z lekkim stopniem niepełnosprawności. Obecny system rehabilitacji zawodowej nie daje wystarczających szans na znalezienie pracy dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (zwłaszcza ze schorzeniami specjalnymi, w tym chorujących psychicznie). Brakuje w nim ważnego ogniwa, które pozwoliłoby osobie ze znacznym stopniem niepełnosprawności podjąć próbę wejścia na otwarty rynek pracy. Rolę takiego ogniwa w myśl ustawy o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych mają spełniać zakłady aktywności zawodowej (ZAZ). Mają one stanowić formę pośrednią pomiędzy zajęciami w warsztatach terapii zajęciowej a pracą na otwartym rynku. Dużym osiągnięciem naszej gminy w zwiększenia szans osób z zaburzeniami psychicznymi na rynku pracy było otwarcie we wrześniu 2013 r. Międzygminnego Zakładu Aktywności Zawodowej przy ul. Spełnionych Marzeń w Dobrej. W zarządzanym przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie MZAZ zatrudnienie znalazło 175 osób, w tym 127 osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym i 35 rzemieślników wspierających. Poza strefami związanymi z wykonywaniem pracy są strefy pomieszczeń wypoczynkowych oraz strefa szkoleniowa, aby po pracy osoby niepełnosprawne mogły uczestniczyć w rehabilitacji leczniczej oraz korzystać z poradnictwa socjalnego, prawnego i psychologicznego.

III Podsumowanie

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 dla mieszkańców Gminy Dobra oparty był na zasadzie integracji działań na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem promocji zdrowia psychicznego. Szczególnie ważnym aspektem tych działań było realizowanie programów edukacyjnych, służących tworzeniu pozytywnego wizerunku osoby chorej psychicznie w społeczeństwie oraz upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego. Duże znaczenie miała profilaktyka zaburzeń psychicznych, która obejmowała dzieci i młodzież. Realizacja zadań wynikających z Programu była również bezpośrednio związana z realizacją działań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a także w ramach zadań realizowanych na rzecz osób i rodzin w obszarze zdrowia psychicznego przez instytucje oraz placówki znajdujące się na terenie gminy.

Starszy Pracownik Socjalny
Ośrodka Pomocy Społecznej
Elżbieta Wiśniewska

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Krystyna Byszewicz

AKCEPTUJE